

Polgármesteri Hivatal Szarvas
költségvetési szerv megnevezése

5/2012.

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

Érvényes: 2012. január 01.-től

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA	3
1. Az értékelési szabályzat célja.....	3
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya.....	3
2. Az értékelési szabályzat tartalma	3
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	4
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	5
1. Az eszközök értékelése	5
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok.....	5
1.1.1. Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke, fő alkotóelemei, módosító tételei.....	5
1.2. Az eszközök mérlegtételeinek értékelése.....	9
1.2.1. Immateriális javak.....	9
1.2.2. Tárgyi eszközök.....	10
1.2.3. A befektetett pénzügyi eszközök.....	11
1.2.4. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott, vagyonkezelésbe vett eszközök.....	12
1.2.5. Követelések értékelése, könyvviteli mérlegben kimutatott értéke.....	12
1.2.6. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok.....	14
2. A források értékelésének általános szabályai	15
2.1. A mérlegben szereplő egyes források értékelése.....	15
2.1.1. Kötelezettségek értékelése (a külföldi pénzügyi kötelezettségek kivételével)	15
2.1.2. Az egyéb passzív pénzügyi elszámolások mérlegben szereplő értéke.....	16
3. Külföldi pénzügyi eszközök és kötelezettségek forint értékének meghatározása	16
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	17

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Szarvas Város önkormányzati hivatalának értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.), az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló, módosított 249/2000. (XII.24.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- az intézmény adottságait és sajátosságait figyelembe véve, a számviteli törvény és az Áhsz. által biztosított választási lehetőségeket egyértelművé tegye, az értékelés során követendő eljárásokat az intézmény vezetői és szakemberei számára, továbbá a *könyvvizsgáló*¹ és minden külső felhasználó számára,
- az Sztv. és az Áhsz. által rögzített előírások alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel intézményünk az eszközeinek és forrásaiknak mérlegértékét megállapítja, továbbá
- rögzítésre kerüljenek azok az értékelési szabályok, amelyek alkalmazása – a számviteli törvény és Áhsz. felhatalmazása alapján – intézményünk döntésén alapul.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed a Polgármesteri Hivatalra, továbbá a településen működő Szlovák és Roma nemzetiségi önkormányzatokra, és az önállóan működő gazdasági szervezettel nem rendelkező SZÁMK, Tessedik Sámuel Múzeum és Szárazmalom és az Önkormányzat gazdálkodására.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Sztv., Áhsz., valamint az intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - A befektetett eszközök értékhelyesbítése
 - Immateriális javak értékelése

¹ Csak abban az esetben kell szerepeltetni, ha könyvvizsgálót alkalmaz a költségvetési szerv.

- Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
- Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
- A készletek értékelése
- Követelések értékelése
 - = Vevők értékelése
 - = Váltókövetelések értékelése
 - = Egyéb követelések értékelése
 - = Külföldi pénzürtékre szóló követelések értékelése
- Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékelése
 - = Értékpapírok beszerzési értéke
 - = Értékpapírok értéke a mérlegben
- Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
- Egyéb aktív pénzügyi elszámolások értékelése
- Források értékelése
 - Saját tőke értékelése
 - = Induló tőke értéke
 - = Tőkeváltozás
 - = Értékelési tartalék
 - Kötelezettségek értékelése
 - Egyéb passzív pénzügyi elszámolások értékelése

II.

AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az előző évi mérlegkészítésnél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkezők, és emiatt a változások állandóak, tartósnak minősülnek. Ebben az esetben a változást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Az eszközöket bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értéknél magasabb értéken – kivéve az Áhsz. 32. § (7) bekezdésében, valamint az intézmény számviteli politikájában foglalt előírásokat – nem szabad a mérlegbe felvenni.

Intézményünk értékhelyesbítést a számviteli politikában foglalt esetekben alkalmaz.

III.

AZ ÉRTÉKEKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

1.1.1. Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke, fő alkotóelemei, módosító tételei

Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárrakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén a Sztv. 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót), a vámterheket foglalja magában.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi továbbá az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

- vagyonszerzési illeték,
- az előzetesen felszámított, le nem vonható általános forgalmi adó (csak tételes!),
- a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- a vásárolt vételi opció díja,
- az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybevett hitel, kölcsön
 - = felvétele előtt fizetett bankgarancia díja,
 - = szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,
 - = szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,
 - = felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, a raktárba történő beszállításig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat.

- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) – biztosítási díj, továbbá
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devizahitel az – eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) – árfolyam vesztesége,
- a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező, az előzőekben felsorolt tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, és ezért a pénzügyi rendezés sem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni és a negyed év végén állományba venni.

Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket módosítani kell.

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része

- a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá
- az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada.

A bekerülési érték részét képező tételeket (ideértve a számla alapján forintban kiegyenlített importbeszerzéseket is) a gazdasági esemény megtörténte után, a pénzügyi rendezéskor kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegnek megfelelő fizetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget a hatóság nem állapította meg, és ezért a pénzügyi rendezés sem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni és a negyedév végén állományba venni. Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja.

a) A bekerülési érték részét képező elemek részletes tartalma

Belföldről történő vásárlás esetén

A beszerzési ár megállapításánál a levonható ÁFA nélküli számla szerinti árból kell kiindulni. A le nem vonható ÁFA függetlenül attól, hogy az eszköz, vagy az intézmény tevékenység jellege miatt nem vonható le, minden esetben része a bekerülési értéknek. Az ellenérték (árbevétel) arányában megosztandó és a megosztást követően le nem vonható ÁFA nem része a bekerülési értéknek. A vételárat korrigálni kell a konkrét eszközhöz kapcsolódó engedményekkel és felárakkal. Az utólag, forgalom

alapján kapott, nem számlázott engedménnyel a bekerülési értéket nem lehet módosítani.

Külföldről (devizáért, valutáért) történő vásárlás esetén

Ha az importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján az államháztartási szervezet devizaszámlájáról devizában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizának a nyilvántartási árfolyamán átszámított forintértéke az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke.

Amennyiben az importbeszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján forintért vásárolt valutában, devizában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizáért, valutáért ténylegesen fizetett forintérték az importtermék, illetve importszolgáltatás értéke.

Saját előállítású eszközök értéke vásárlás esetén

Saját előállítás esetén az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költséget, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerülnek,
- az előállítással szoros kapcsolatban vannak,
- az eszközre (termékre) mutatók alapján elszámolhatók.

Tárgyi eszközök között kell elszámolni az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz az intézményünk által biztosított

- vásárolt anyagok bekerülési értékét,
- a saját előállítású termékek, nyújtott szolgáltatások közvetlen önköltségét,

a vásárolt anyag, saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

A követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás elterően nem rendelkezik, a kiváltott követelés összegével azonos összegben kell nyilvántartásba venni.

Térítés nélkül átvett eszköz értéke

A térítésmentesen átvett eszközöket az átadó által közölt nyilvántartási értéken, legfeljebb azok piaci, forgalmi értékén kell a nyilvántartásba felvenni. Az átadó nyilvántartási értékének a bruttó érték és az elszámolt értékcsökkenés különbözetét kell tekinteni. Amennyiben az eszköz térítés nélküli átadás-átvétele azonos felügyeleti szerv alá tartozó államháztartási szervezetek között történik, az átvevő szervezetnek az adott eszközt az átadó által közölt - az átadó könyveiben szereplő - bruttó értéken kell nyilvántartásba venni. Ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszköz átadás időpontjáig - az átadónál időarányosan - elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.

Többletként fellelt, ajándékként, hagyatékként kapott eszköz

A térítésmentes (társadalmi) munkával létrehozott eszközöket, továbbá az ajándékként, hagyatékként kapott és a többletként fellelt eszközöket az állományba vétel időpontja szerinti piaci, forgalmi értéken kell a könyvekbe felvenni.

b) A bekerülési értéket módosító tételek

Az a) pontban megjelölt összeget módosítani kell mindazokkal a tételekkel (összegekkel), amelyek az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerültek, és az eszközhöz egyedileg hozzá kapcsolhatók. Az eszköz beszerzéséhez közvetlenül hozzá kapcsolható tételként kell figyelembe venni a következőket:

- b/1)** Az idegenek által végzett szállítási és rakodási tevékenységet a levonható ÁFA nélküli számla szerinti áron, a saját eszközökkel végzett szállítási és rakodási tevékenységet közvetlen költségen.
- b/2)** Az egyedi eszközhöz kapcsolható *felárakat*, melyek növelik az eszköz értékét, valamint az egyedi eszközhöz kapcsolódó *engedményeket*, melyek csökkentik a bekerülési értéket. Nem lehet figyelembe venni a nem közvetlenül az eszközhöz kapcsolódó, nem számlázott engedményeket (rabatt, skonto).
- b/3)** A *közvetítői díjakat, bizományi díjakat* az eszköz megszerzése érdekében számla alapján fizetett összegeket.
- b/4)** A külföldről (import) történő beszerzések esetén felmerülő *vámot, vámkezelési díjat* a vámhatóság által kivetett összegben.
- b/5)** A beszerzéshez kapcsolódó *adókat, fizetendő illetéket* abban az esetben, ha azokat a beszerzéskor kell fizetni, illetve ha a számla szerinti ár részét képezik.
- b/6)** A bekerülési érték részét képező *vissza nem igényelhető ÁFA-t*.
- b/7)** A tárgyi eszközhöz kapcsolódó *alapozási, szerelési költséget*, függetlenül attól, hogy azt az intézmény, vagy valamely más vállalkozás végezte.
- b/8)** A tárgyi eszközzel kapcsolatban felmerült *üzembe helyezési költséget, a próbaüzemeltetés költségét*.
- b/9)** Az időarányosan felmerült biztosítási díjat. Tárgyi eszközök esetében a biztosítási díjat az üzembe helyezésig terjedő időre kell figyelembe venni a bekerülési értékben. Az üzembe helyezést követően felmerült biztosítási díjat a dologi kiadások között kell elszámolni.

A tárgyi eszköz bekerülési értékének részét képezik a beruházás tervezése, előkészítése, lebonyolítása, az új technológia elsajátítás (betanítás) díja, azok közvetlen költségei.

1.1.2. A befektetett eszközök érték helyesbítése

Az egyedi eszközök piaci értékét és az érték helyesbítést, valamint az értékelési tartalék meghatározását minden költségvetési évben a mérleg fordulónapjával egyidejűleg el kell végezni.

Intézményünk élve az Áhsz. 32. § (7) bekezdésében foglalt lehetőséggel, értékhelyesbítést a befektetett eszközöknél a következő esetekben alkalmaz:

a) befektetett pénzügyi eszközöknél.

a) A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése

Az értékhelyesbítés megállapítása előtt, ha a mérlegkészítéskori piaci érték meghaladja a könyv szerinti értéket, és a tulajdonosi részesedést jelentő befektetésnél korábban már értékvesztés került elszámolásra, akkor először az értékvesztés visszairásával kell növelni a részesedés könyv szerinti értékét. Ezt követően az elszámolandó értékhelyesbítés összegét oly módon kell megállapítani, hogy egyedi eszközöknél meg kell vizsgálni a könyv szerinti érték és a piaci érték eltérését, és ha az utóbbi jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a különbséget kell értékhelyesbítésként állományba venni.

A piaci érték megállapításáról - az információk pontos megjelölésével - eszközönkénti részletezettségben a számviteli politikában foglalt előírások szerint jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv elkészítésének határideje: *február hó 15. nap*

A jegyzőkönyv (feljegyzés) *elkészítéséért könyvelési csoport felelős.*

1.2. Az eszközök mérlegtételeinek értékelése

1.2.1. Immateriális javak

1.2.1.1. Az immateriális javak bekerülési (beszerzési illetve előállítási) értéke

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke - a III/11. pontban leírtakra figyelemmel - a következőkből tevődik össze:

a.) **A vagyoni értékű jogok bekerülési (beszerzési) értéke** a megszerzésükért fizetett összeg.

b.) **A szellemi termék bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke** az érte fizetett, a Szt.-ben meghatározott tartalmú ellenérték.

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni, bizonylatolni kell.

1.2.1.2. Az immateriális javak könyvviteli mérlegben szereplő értéke

Az immateriális javakat a könyvviteli mérlegben nettó értéken - a bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken, valamint a Sztv., és a szervezetünk számviteli politikája alapján megállapított értékcsökkenés különbözeteként - kell szerepeltetni.

Az immateriális javakra adott előleget az átutalt - a levonható előzetesen felszámított forgalmi adót nem tartalmazó - összegben kell kimutatni.

1.2.2. Tárgyi eszközök

1.2.2.1. A tárgyi eszközök bekerülési (beszerzési illetve előállítási) értéke

A jelen szabályzat III/1.1. pontjaiban leírtakon túl:

- a tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges - és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett - tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg - a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő,
- a tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni
 - = a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá
 - = az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén a Szt. szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is), kivéve a tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munkát.
 - = ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékébe beszámított, korábban a bérleti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeg.
- Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési értékébe be kell számítani.
- Építési telek (földterület) és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, amennyiben az épületet, az építményt rendeltetésszerűen nem vesszük használatba (az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható), akkor az épület, építmény beszerzési, bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit a telek (földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értékének megfelelő összegig. Az ezt meghaladó költségeket a megvalósuló beruházás (az épület, építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

A tárgyi eszközök bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni, kell.

1.2.2.2. A tárgyi eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

A tárgyi eszközöket a könyvviteli mérlegben nettó értéken - a bekerülési (beszerzési, előállítási) érték, valamint a Korm. rendelet alapján megállapított értékcsökkenés különbözeteként - kell szerepeltetni.

A beruházásra adott előleget az átutalt - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben kell kimutatni.

1.2.3. A befektetett pénzügyi eszközök

1.2.3.1. A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési (beszerzési) költsége

A befektetett pénzügyi eszközöket a bekerülési (beszerzési) értékükön kell állományba (nyilvántartásba) venni.

A beszerzési érték a megszerzés módjától függően lehet

- a vételár,
- a csereszerződés szerinti érték,
- a kiváltott követelés könyv szerinti értéke,
- a felszámolási javaslat szerinti érték.

A gazdasági társaság(ok)ban tulajdoni részesedést jelentő befektetés (részvény, üzletrész, vagyoni betét) bekerülési (beszerzési) értéke az az összeg, amelyért azt szervezetünk megvásárolta.

Részletekben történő megvásárlás esetén a részvény, üzletrész beszerzési értéke a ténylegesen kifizetett összeg.

Ha az intézmény a tulajdoni részesedést jelentő részvényekhez, üzletrészekhez, vagyoni betétéhez nem vásárlás útján jutott hozzá, akkor a társasági szerződésben (alapszabályban) meghatározott alapításkori, tőke emeléskori értéket kell beszerzési értéknek tekinteni, de csak akkor, ha szervezetünk

- a pénzbeli betétnek megfelelő eszközöket, valamint a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást rendelkezésre bocsátotta, illetve
- ezen eszközöket könyveiből kivezette.

A hitelviszonyt megtestesítő (kamatozó) értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a (vételár részét képező, tovább a kibocsátási okiratban, csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező) (felhalmozott) kamat összegét.

A kamat összegét működési kiadásként (kamatt kiadásként) kell elszámolni.

A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési (beszerzési) értékét dokumentálni, bizonylatolni kell.

1.2.3.2. A befektetett pénzügyi eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

A könyvviteli mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt bekerülési értéken, illetve a Szt., és szervezetünk számviteli politikája alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztésének meghatározásához és annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre illetve annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: **február 15.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért **könyvelési csoport felelős**.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására **pénzügyi osztályvezető jogosult**.

1.2.4. Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba adott, vagyonkezelésbe vett eszközök

1.2.4.1. Üzemeltetésre, koncesszióba adott eszközök értéke

Az üzemeltetésre, koncesszióba adott eszközök értéke a tárgyi eszközök állományba vételkor megállapított - értékcsökkenéssel csökkentett - bekerülési (beszerzési, előállítási) érték.

1.2.4.2. Üzemeltetésre, koncesszióba adott eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

Az üzemeltetésre, koncesszióba adott eszközöket a könyvviteli mérlegben nettó értéken - a bekerülési (beszerzési, előállítási) érték, valamint az Áhsz. alapján elszámolt értékcsökkenés különbözeteként - kell szerepeltetni.

1.2.4.3. Vagyonkezelésbe adott eszközök könyvviteli mérlegben szereplő értéke

A vagyonkezelésbe adott eszközöket a mérlegben nettó értéken - a vagyonkezelési szerződésben szereplő érték (bekerülési érték), valamint az Áhsz. alapján elszámolt értékcsökkenés különbözeteként – kell a mérlegben kimutatni.

Vagyonkezelésbe adáskor az eszközök értékét hivatalos értékbecslés alapján kell megállapítani. Az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.²

1.2.5. Követelések értékelése, könyvviteli mérlegben kimutatott értéke

A könyvviteli mérlegben követelésként kell kimutatni a jogszabályokban meghatározott és az államháztartás szervezte által előírt, de még ki nem egyenlített összegeket (*ide értve a helyi adókból és az illetékek, járulékok meg nem fizetéséből származó hátralékot is*), az államháztartás szervezete által teljesített, és az igénybe vevő által szerződésekből jogszerűen eredő, elfogadott, elismert termékek értékesítéséből és szolgáltatások nyújtásából származó - általános forgalmi adót is tartalmazó - pénzügyi értékben kifejezett fizetési igényeket, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, a tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékesítéséből származó követeléseket, valamint a rövid lejáratú kölcsönöket, visszerhesen átadott pénzeszközöket.

A könyvviteli mérlegben a követelést az elfogadott, elismert összegben kell kimutatni.

Az Áhsz. 31/A. §-ban foglaltakra tekintettel az adók módjára behajtható köztartozások esetében az értékvesztés összegének megállapítása egyszerűsített értékelési eljárással történik. Az értékelések elvégzésének ellenőrzéséért a könyvelés felelős.

² A könyvvizsgálóval történő felülvizsgálat nem kötelező, de ajánlott!

1.2.5.1. Adósok, vevők minősítésének, értékelésének szempontjai, besorolási elvei

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

1.2.5.2. Jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) értékelésének elvei

Abban az esetben, ha a vitatott (adó, illeték, bírság, hatósági díj) a követelés nem tekinthető jogerősnek, akkor a könyvviteli mérlegben nem szerepeltethető.

1.2.5.3. Adósok egyszerűsített eljárással történő értékelésének szabályai

Az adók módjára behajtható köztartozások után az értékvesztés összegét legalább negyed-évenként meg kell állapítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszedés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni a következők szerint:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
 - legfeljebb 90 napos,
 - 90-180 napos
 - 181-360 napos
 - 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául **értékelési (minősítési) lapot** kell készíteni, melyet az értékelést végzőnek, az intézmény vezetőjének (jegyzőnek) és a gazdasági vezetőnek alá kell írnia,
- az értékelési lapot jogcímenként (*pl. adónemenként*) kell elkészíteni,
- a minősítésnél az adózói státusznak megfelelően külön kell minősíteni a folyamatos (több éve nyilvántartott) adóst, valamint az egyszeri adóst,
- az egyes kategóriákhoz rendelt százalékos mutatóknak ki kell fejezni az adós fizetési hajlandóságát, készségét, melyeket évente felül kell vizsgálni.

Az értékelési listát az ONKADÓ program automatikusan készíti el.

1.2.5.4. Vevő követelések dokumentumai, nyilvántartási rendje

Az áruszállítás, szolgáltatás nyújtás elismerése.

a) Áruszállítás esetén:

- ha szállítólevéllel történik a kiszállítás, akkor szállítólevél aláírása, vagy
- ha az áruval a számlát is viszik, akkor az átvétel igazolása a számlán történik.

b) Szolgáltatásnyújtás esetén:

- a megrendelt szolgáltatás teljesítésének igazolása a megrendelésen történik, vagy
- számlán igazolják a teljesítést, vagy
- a számla külön teljesítés igazolás alapján készül.

Követelések nyilvántartása:

A követelésekről analitikus nyilvántartás kell vezetni, az állományváltozást negyedévenként a számlarendben foglaltak szerint a főkönyvi könyvelésbe fel kell adni.

1.2.5.5. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismételten fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

1.2.5.6. Kis összegű követelések meghatározásának szabályai

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

1.2.5.7. Követelések elismertetésének rendje

A követeléseket – akár belföldi, akár külföldi - a mérleg-fordulónappal azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

Nem kell a követeléseket elismertetni, ha a annak összege a **20.000 Ft-ot nem éri el**.

1.2.5.8. Értékvesztés elszámolása év végén az adósok és vevők után

A kisösszegű követelések és az egyszerűsített eljárás alá vont adósok után az értékvesztést csoportosan kell elszámolni, az **1.2.5.3.** pontban meghatározott minősítési szempontok alapján. A többi követelést egyenként kell értékelni és az **1.2.5.1.** pontban foglaltak szerint kell az értékvesztést elszámolni.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: **február 15.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért **analitikus nyilvántartás vezetője és a könyvelők felelősek.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására **pénzügyi osztályvezető vagy a helyettese jogosult.**

1.2.6. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok

1.2.6.1. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok beszerzési költsége

A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetés-ként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetést kell kimutatni.

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírokat - a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírokhoz hasonlóan - bekerülési (beszerzési) értékükön kell állományba venni.

1.2.6.2. A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok könyvviteli mérlegben szereplő értéke

A könyvviteli mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést, valamint a hitelviszonyt megtestesítő egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt bekerülési értéken, illetve a Sztv., valamint szervezetünk számviteli politikája alapján elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

Az értékvesztés meghatározásához és annak visszaírásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítését.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: **február 15.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért *analitikus könyvelő felelős.*

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására *pénzügyi osztályvezető vagy a helyettese jogosult.*

1.2.6.3. Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások mérlegben szereplő értéke

Az éves költségvetési beszámoló könyvviteli mérlegében kimutatott aktív pénzügyi elszámolások értékét az állományi számlák - leltárral alátámasztott - év végi záró egyenlegével azonos összegben kell kimutatni.

2. A források értékelésének általános szabályai

A saját tőkét, a tartalékot, a kötelezettséget a mérlegben könyvszerinti értéken kell kimutatni, a külföldi pénzügyi értékre szóló kötelezettségek kivételével.

2.1. A mérlegben szereplő egyes források értékelése

2.1.1. Kötelezettségek értékelése (a külföldi pénzügyi értékre szóló kötelezettségek kivételével)

- a.) A folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben kell a könyvviteli mérlegben kimutatni:
- a fejlesztési hiteleket,
 - a rövid lejáratú hiteleket.

A könyvviteli mérlegben kimutatásra kerülő összeg bizonylata a hitelt folyósító pénzügyintézetnek a december 31-i állapotra vonatkozó bankkivonata, illetve egyenlegközlő levele.

- b.) A kötvénykibocsátáshoz kapcsolódó kötelezettségek összegét a kötvény tulajdonosoként vezetett analitikus nyilvántartás szerinti, a kötvénytulajdonosokkal szembeni tartozás (a kapott összeg és a törlesztő részletek különbözete) összegben kell a mérlegben szerepeltetni.
- c.) Jellegüknek megfelelően, ellenőrizve, a nyilvántartás szerinti értéken kell a mérlegben kimutatni:
 - az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségeket,
 - az egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket.
- d.) Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, **általános forgalmi adót is tartalmazó, a mérleg fordulónapjáig esedékes kötelezettségeket** a szervezetünk által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az kiegyenlítésre nem került. Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a szállító, szolgáltató írásban lemond, vagy ha a kötelezettség törvényi rendelkezés alapján elévült.
- e.) A hosszú lejáratú kötelezettségből a mérleg fordulónapját követő egy éven belül visszafizetendő törlesztéseket a rövid lejáratú egyéb kötelezettségek között **elkülönítetten kell kimutatni.**

2.1.2. Az egyéb passzív pénzügyi elszámolások mérlegben szereplő értéke

Az éves költségvetési beszámoló könyvviteli mérlegében kimutatott passzív pénzügyi elszámolások értékét az állományi számlák - leltárral alátámasztott - év végi záró egyenlegével azonos összegben kell kimutatni.

3. Külföldi pénzügyi értékre szóló eszközök és kötelezettségek forint értékének meghatározása

A külföldi pénzügyi értékre szóló kötelezettséget a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt által hivatalosan igazolt árfolyamról átszámított forintértéken kell a nyilvántartásba felvenni.

A könyvviteli mérlegben a külföldi pénzügyi értékre szóló - az értékvesztéssel, valamint a visszaírt értékvesztéssel módosított - kötelezettséget a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó Kereskedelmi és Hitelbank Zrt által hivatalosan igazolt árfolyamról átszámított forintértéken kell kimutatni, amennyiben a mérleg-fordulónapi értékelésből adódó különbözethez a külföldi pénzügyi értékre szóló eszközökre, kötelezettségekre gyakorolt hatása jelentős.

Azt, hogy az értékelésből adódó különbözet jelentősnek minősül-e a szervezetünk számviteli politikájában leírtak alapján kell meghatározni.

A mérleg-fordulónapi értékelésből adódó különbözet megállapítása érdekében a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek mérleg-fordulónapi értékelését mindenképpen el kell végezni, meg kell állapítani a különbözetet (külön a külföldi pénzürtékre szóló eszközökre, külön az ilyen kötelezettségekre)!

A külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségnek (ideértve a passzív pénzügyi elszámolást is) a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó (1) bekezdés szerinti értékelése előtti könyv szerinti értéke és az értékeléskori forintértéke közötti különbözetet, amennyiben az összevontan jelentős összegű:

- a) a külföldi pénzürtékre szóló követelések, befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok, illetve kötelezettségek árfolyamvesztését a saját tőke csökkenéseként, az árfolyamnyereségét a saját tőke növekedésként kell elszámolni.

IV.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az értékelési szabályzat 2012. január 01. napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az 5/2008. számú szabályzat hatályát vezstik

A jegyzőnek kell gondoskodni, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat **1. számú mellékletében** szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Az értékelési szabályzat kiadásra került és megtalálható:

- 1) irattár
- 2) jegyző
- 3) gazdálkodási előadó

Szarvas, 2012. február 29.

Dr. Melis János
jegyző

Megismerési nyilatkozat

Az értékelési szabályzatban foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás
Demeter Gabriella	Könyvelő	2017-07-29	Demeter Gabriella
Nyemcsok Mihályné	Könyvelő	2017-07-29	Nyemcsok Mihályné
Majorné Almási Gabriella	Könyvelő	2017-07-29	Majorné Almási Gabriella
Hornok Lászlóné	Pénztáros	2017-07-29	Hornok Lászlóné
Peres Mária	Analitikus könyvelő	2017-07-29	Peres Mária
Bencsik Ferencné	Adó ügyintéző	2017-07-29	Bencsik Ferencné
Kiszel Pálné	Pü. osztályvezető helyettes	2017-07-29	Kiszel Pálné